
sezóna
zemolezu
MARY ELLEN
TAYLOR
noxi

Ide o dielo z oblasti beletrie. Mená, postavy, organizácie, miesta a udalosti sú produktom autorkinej fantázie.

Toto vydanie vyšlo na základe licenčnej dohody, ktorého pôvodcom je vydavateľstvo Amazon, www.apub.com, v spolupráci s Kristin Olson Literary Agency s.r.o.

Copyright © 2020 by Mary Burton
Translation © 2022 by Zuzana Kunecová
Cover photography and design by Laura Klynstra
Slovak edition © 2022, 2023 (elektronická verzia) by NOXI

Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať, ukladať do vyhľadávacieho systému ani prenášať v akejkoľvek forme a akýmikoľvek prostriedkami, či už elektronickými, mechanickými, fotokopírovacími, nahrávacími alebo inými, bez výslovného písomného súhlasu vydavateľa.

sezóna zemolezu

MARY ELLEN TAYLOR

Záhrada je vždy sériou prehier
na pozadí niekoľkých triumfov,
tak ako život sám.

May Sarton, poetka

Prológ

Utorok, 5. marec, 1994
Trenton, New Jersey

Oliviine tajomstvá mladosti sa začali odhaľovať na jeseň v roku 1940. V Európe vyčíňala vojna a Tichomorie zasievalo semená po ďalšej veľkej explózii. Tieto svetové udalosti hlboko zasiahli jej nevinnú dušu, ktorá sa aj napriek tomu silou-mocou snažila vrátiť svoj život do pôvodného stavu. Nestrácala nádej a ešte stále verila, že svoje sny dokáže uskutočniť. Svetom však naďalej otriasali pohromy, ktoré jej už navždy zhodili ružové okuliare z očí.

Teraz sedela pri nemocničnom lôžku a držala svoju dlhoročnú priateľku za ruku. Ruka jej priateľky bola bledá ako stena, bolo vidieť, že zomiera. Na jej malých zvráskavených rukách mala výrazné modré žily a stopy po ihlách od doktorov a sestričiek. Po prvýkrát neprotestovala. Z jej tváre sa dal vyčítať pokoj, akoby práve vítala smrť.

Toto urobí vek tým šťastnejším starým ľuďom. Keď vám život zoberie mladosť a vitalitu, zvyčajne obrúsi ostré hrany žiaľu a občas zmení diablov na anjelov.

Jej priateľka mala vychudnutú tvár s hlbokými vráskami a z jej kedysi pevného tela ostala len kosť a koža. Jej husté gaštanovohnedé vlasy zredli a boli rovnako biele ako jej krepovitá pokožka. Do žíl jej tiekla infúzia plná sedatív a liekov proti bolesti, zatiaľ čo vedľa nej pípali monitory. Rolety boli zatiahnuté, aby jej svetlo nedráždilo oči. Olivia by si nikdy nebola pomyslela, že raz uvidí svoju priateľku zomierať na takomto tmavom mieste, v sterilnej izbe, ďaleko od bujných lesov jej domova v Blue Ridge Mountains.

Takmer začala ľutovať, že za ňou prišla. Možno si už nikdy nebude vedieť predstaviť, akú tvár mala jej priateľka kedysi. Bola totiž vždy energická, silná a plná elánu. Trúfla si na každú zákrutu na ceste, ktorá ju mohla stáť aj život. Olivia veľmi túžila po tom, aby si na ňu uchovala staré spomienky a chcela túto hrôzostrašnú rakovinu ignorovať, ale ak by ju teraz opustila, ťažko by sa s tým na staré kolená vyrovnávala.

Zavrela oči a v tichosti pri nej stála, až kým si nevšimla, že sa pohla. Otvorila ich a zbadala, ako sa na ňu jej modré zaslzené oči dívajú.

„Prišla si?“ ozvala sa tichým, ale nervóznym hlasom.

Olivia sa usmiala bez náznaku smútku. „Samozrejme, že som prišla.“

„Je tu moje dieťa?“

„Áno, priviezla ma. Nevidím už tak dobre, aby som dokázala ísť autom aj mimo môjho malého mesta.“

Zdalo sa, ako keby ju kamarátka vôbec nepočúvala. „Ako sa má moja dcéra?“

„Vyrástla z nej krásna žena.“

„Dobre.“ Nastalo dlhé ticho, ktoré prerušovalo len pípanie monitora. „Ďakujem ti, že sa mi o ňu staráš.“

„Urobila si pre mňa predsa to isté, nie? Postarala si sa o moju vnučku, keď to najviac potrebovala."

„Ako sa má?"

„Práve porodila svoje druhé dieťa."

Spomenula si na ten odvážny čin, ktorý pred polstoročím spojil ich osudy. Riskovali svoje životy, aby zachránili jedna druhú, a uchovali tak svoje tajomstvá.

Jej priateľka zvraštila obočie. „Moja milá, neber si svoje tajomstvo do hrobu. Obe dobre vieme, že takéto tajomstvá spájajú duše so zemou," dodala.

Oliviina myseľ uchovávala za tie roky už toľko spomienok, že sa jej v hlave začali pliesť. Bála sa, že ak sa jej niektorá zo spomienok celá vynorí, tak odhalí úplne všetko. Ak si veci priznáme, zvyčajne to odľahčí našej duši, ale pri tom, ako Olivia zmýšľala, to malo iné následky. Jej tajomstvo spĺňalo svoj účel. Ak by mala byť jej duša kvôli zachovaniu tohto tajomstva už navždy spojená s touto zemou, tak nech.

KAPITOLA PRVÁ
Sadie

Utorok, 15. marec, 1943
Bluestone, Virgínia
Blue Ridge Mountains

Existujú tri triky, ako sa dobre ukryť. V prvom rade je dôležité dýchať čo najhlbšie. Ak to robíte správne, tak sa vaše nosové dierky takmer vôbec nerozšíria a vaše dýchanie bude hlboké ako vyschnutá rieka James počas horúceho leta. Po druhé, dobrý zajac dokáže skrotiť svoje skákajúce srdce a nedovoliť, aby mu udieralo do rebier. Zvuky možno počuť až za hranice tela.

A v neposlednom rade je to pohľad nadol. Nikdy by ste sa nemali obzrieť za tým, kto vás naháňa. Líška možno zajaca nevidí, ale jeho uprený pohľad cíti rovnako, ako by ju labkou tľapkal po chrbte.

Sadie Thompsonová sa skrčila za zapletený krík zemolezu, ktorý sa obmotal okolo mohutného pňa spadnutého duba. Srdce jej bilo veľmi rýchlo, udieralo jej do rebier tak silno, až mala problém polapiť dych. Nebola už vo forme a kilometrový beh lesom od jej starého auta si vyžiadal svoju daň. Pred ro-

kom by bola utekala ako srnka, dvakrát rýchlejšie a bez jedinej kvapky potu.

Nad pohorím Blue Ridge Mountains sa zmrákalo a čierňava atramentovej farby sa tiahla nad krajinou. Trochu mesačného svetla si prerazilo svoju cestu pomedzi mraky hustého dažďa, až kým nepristálo na baldachýne stromov. Sova zahúkala, čím znepokojila jeleňa, ktorý sa rozbehol ďalej do lesa.

Viditeľnosť v lese bola slabá, čo Sadie vyhovovalo. Bola zvyknutá cestovať v noci a vrchy a údolia v oblasti Nelson County dôverne poznala. Jej otec ju a jej bratov naučil, ako zdolať úzke zadné cesty, do ktorých sa auto sotva zmestilo. Aj napriek tomu, že boli náročné, boli to tie najlepšie trasy, ktoré pašeráci využívali, keď sa chceli vyhnúť zákonu. Vďaka jej otcovi si spolu s bratmi zapamätali najostrejšie zákruty na ceste a naučili sa kráčať po indiánskych chodníkoch, ktoré rozdeľovali jednu stranu hôr. Otec im ukázal aj skryté jaskyne, ktoré boli ideálnym miestom na pálenie domácej pálenky. Sadie a jej rodina poznali túto časť Virgínie spredu aj zozadu, ale aj napriek tomu tu dokázali zostať navždy stratení. Ak to, pravdaže, chceli.

Sadie si pritlačila tvár k mokrým listom a snažila sa zbaviť paniky, kvôli ktorej sa v noci dala na útek. Neďaleko bolo počuť cvrlikanie cvrčkov a po ruke jej liezol pavúk, ale nič z toho ju nerozrušilo. Momentálne mala väčší problém.

Pred hodinou zavítal do domu jej matky šerif Kurt Boyd, ktorý ju chcel zatknúť za pokus o vraždu. Nebol by to len pokus o vraždu, ale vražda, ak by to ten muž nebol býval prežil. Sadie to vôbec neľutovala, skôr ju mrzelo, že si tú pomstu lepšie nepremyslela.

Mala tak naponáhlo, že z domu jej matky utiekla dokonca bez toho, aby si pobalila veci a pobozkala svoje spiace dieťa.

Zaradila neutrál a bez naštartovania nechala auto zísť smerom dole k zadnej časti kopca. Bola opatrná, aby ju nikto nepočul. Motor zapla až vtedy, keď sa dostala dole. Šerif sa však vybral za ňou, musel začuť rachot hučiaceho motora. Snažila sa dostať čo najďalej, až kým sa jej motor neprehrial, zanechávajúc ju bez rýchlej možnosti ho opraviť.

Začala kráčať rýchlejšie, zatiaľ čo pracovné čižmy jej otláčali opuchnuté chodidlá. Keď sa Boydov Dodge približoval, schovala sa za kríky. Napadlo jej, že by sa vydala skratkou po starých indiánskych chodníkoch, ale Boyd už o tomto triku vedel a krúžil by okolo. Nezostávalo jej nič iné, len si čupnúť.

Počkala by na Boyda vonku a neskôr by sa vrátila k svojmu autu, aby skontrolovala, či sa motor už zohrial a mohla ho opäť naštartovať. Jej cieľom bolo dostať sa do Charlottesvillu a odtiaľ odísť vlakom preč od Bluestonu čo najďalej, ako to len bolo možné.

Keď si ľahla na zem za kríky, ozval sa hukot motora. Bol to šerifov Dodge, ktorý sa blížil po ceste, spoznala ho. Vedel, že je blízko. Možno nebol najmúdrejší, ale banské chodníky a skryté miesta poznal rovnako dobre ako ona.

O niekoľko sekúnd neskôr sa objavili svetlá auta. Brucho si pritlačila bližšie k vlhkej zemi a prsia, ktoré mala stále plné mlieka, s bolesťou pritisla na svoju pokrčenú košeľu. Bola tak zvedavá, že zariskovala, a na chvíľu vykukla, aby videla šerifovu mohutnú postavu, ktorá prechádzala popred svetlá jeho auta. Zastavil a zostal pevne stáť, svalnatou pravačkou si pridŕžal opasok. Nevidela jeho tvár, ale domnievala sa, že sa určite mračí. Boyd si vždy myslel, že pozorný človek nemusí mať úsmev na tvári alebo veľa rozprávať. Čo bolo v jeho prípade dobré, pretože keď otvoril ústa, nikdy nepovedal nič, čo by

stálo za to. Svetlo baterky prerazilo tmu a minulo jej telo len o niekoľko centimetrov.

„Je hlúpy ako poleno,“ zvykol o šerifovi vtipkovať jej brat Johnny.

Jej druhý brat, Danny, sa z neho vždy smial: *„Prešiel by som mu cez rozum, aj keby som mal práve ten najhorší deň.“*

Pri myšlienkach na Johnnyho a Dannyho jej stiahol hrdlo hlboký smútok. Myslela si, že sa to nikdy neskončí. Bože, ako jej tí dvaja chýbali.

„Nepremýšľaj o mne,“ v hlave sa jej ozval Johnnyho hlas. *„Mala by si sa znepokojovať kvôli Boydovi.“*

„Presne tak,“ ozval sa Dannyho hlas. *„Možno je hlúpy, ale je podlý, a aj hlúpy niekedy niečo múdre povie.“*

To je pravda. O bratov a dcéru si môže robiť starosti až vtedy, keď bude v bezpečí. Jej jediný problém bol teraz Boyd.

Nedostatok inteligencie si tento muž zákona kompenzoval svojimi stopárskymi znalosťami. Vyzeralo to, akoby jeho predkami boli stopárske psy. Štátne orgány zvykli zavolať Boyda, ak sa väzeň, ktorý utiekol, nachádzal v dosahu štyridsiatich kilometrov. Volali ho dokonca aj farmári, keď im kojot zabil dobytok. Počas volieb potešil náboženských fanatikov tým, že vypátral niekoľko nelegálnych páleníc.

Jej otec nikdy nebral osobne, keď Boyd pátral po ich páleniciach. Boyd mal na starosti ich nájsť, jej otec mal na starosti ich schovať. Každý musel prežiť. Sadie si však myslela, že Boyd sa k jej otcovi správal sebecky. Väzni, ktorých chytil, sa do cely vrátili s monoklom na jednom alebo oboch očiach. A z dobytka vždy chýbala nejaká krava. Vždy si veselo pískal, keď svojou bejzbalovou pálkou rozbil destilačné zariadenie.

Keď bol od nej asi na šesť metrov, Sadie začula, ako čižmami šliape po hline a šuchotajúcom lístí. „Sadie, viem, že si tu.

Tvoji bratia sa tu zvykli skrývať. Uľahči si to a poď von. Neublížim ti.“

Keď bola malá, hrala sa so svojimi bratmi na zajaca a líšku v brlohoch. Vždy bola zajac, pretože bola najmenšia a vedela sa dobre skryť aj do tých najmenších miest. Dokázala tam zostať ticho a počúvať smiech svojich bratov, ktorý neskôr prešiel do frustrácie, pretože nedokázali malého zajačika nájsť.

Sadie zavrela oči a pokúsila sa svoje telo spomaliť. Pritlačila si tvár k zemi.

„Som len lístok na konári,“ pomyslela si.

„Nič dôležité tu nenájdete,“ chcela povedať. *„Len pokračujte ďalej, šerif.“*

Jeho kroky sa približovali k miestu, kde sa skrývala. Ťažko dýchal, čo bolo znakom, že ani on nebol zvyknutý bežať. Bol od nej o dobrých pätnásť centimetrov vyšší, ale na takúto rýchlosť v divočine nebol stavaný.

Sadie a jej bratia sa po týchto kopcoch prechádzali ako Siouxovia, Čerokézi či Irokézi, ako nemeckí a škótski osadníci, ktorí prišli po nich. Ak práve neniesla vodu do domu, tak vláčila vrecia kukurice a cukru, alebo niesla krabice so zavára-ninovými fľaškami, ktoré boli naplnené alkoholom. Dokonca aj ako dieťa dokázala od potoka priniesť dve ťažké vedrá plné vody bez toho, aby sa jej vyliala čo i len jediná kvapka. Žiadna mladá žena nebola taká silná ako Sadie, ktorá sa tým však nikdy nevystatovala.

„Vyjdi von, Sadie,“ povedal šerif. „Nikto ti nechce ublížiť.“

Šerifove milé slová boli v skutočnosti iba obyčajné klamstvá. Ak by ju našiel, nasadil by jej putá, s čím sa jej už predtým niekoľkokrát vyhrážal. Teraz by ju vzal do Lynchburgu a postaral by sa o to, aby vďaka doktorovi Carterovi už nikdy nemohla mať ďalšie dieťa.

Zavrela oči ešte silnejšie a myslela na to, ako jej krásne bábätko spinká v postieľke. Utrela si slzy a upokojila sa. Neopustila svoju dcéru pre to, že by to chcela. Život sa jej obrátil naruby a nemala na výber. Upokojovala ju skutočnosť, že dieťatko bude v poriadku. U starej mamy sa bude mať možno ešte lepšie, ako keby bolo s ňou.

Pod Boydovými veľkými nohami praskali konáre a jeho dych sa začal spomaľovať. Krík, ktorý bol blízko Sadie, sa pohol. Predstavila si, ako sa šerif svojimi veľkými rukami prehrabáva medzi konármi a lístím a ťahá ju za golier von.

Som komár. Len obyčajný hmyz na dreve. Primalý na to, aby si ho niekto všimol.

„Nie si už aj tak veľkým sklamaním pre svoju mamu? Nemá na svojich pleciach už aj tak dosť i bez toho, že si robí starosti o tvojich bratov a toho bastarda, ktorý jej určite ostane na krku?“

Spod zavretých očí sa jej vynorili slzy. Možno bola jedna z najhorších dcér, akú si kedy mohla matka želať, ale bolo viac než isté, že tomu dedinskému šerifovi nedovolí, aby ju jej vlastnými zlyhaniami vyhnal z kríka ako takú vystrašenú sliepku.

„Si úbohá,“ silno si povzdychol. „Si strašná.“ To, že ju urážal, nepomohlo, takže to skúsil inak. „Bolo by lepšie, ak by si odtiaľ vyšla, a dovolila mi, aby som ti pomohol. Porozprávam sa so sudcom a poviem mu, aby na teba išiel pomaly. Všetci dobre vieme, že si toho muža nezrazila naschvál. Bola to jednoducho obyčajná nehoda.“

Jeho slová podkopali jej odhodlanosť a začala plakať, až jej zovrelo srdce. Do očí sa jej nahrnuli ďalšie slzy. Našpúlila pery. Bože, nebola to nehoda. Ak by mala ešte jednu šancu, urobila by to znovu.

Čas sa vliekol počas toho, keď počúvala, ako dýcha. Šerif sa opäť priblížil a zacítila jeho lacnú vodu po holení.

Nehýbala sa a snažila sa na Boyda nemyslieť. Dnes večer tohto malého zajaca nenájde.

„Do pekla s tebou, Sadie. Nájdem si ťa," potom nasledovala ešte pestrá škála nadávok, ktorú ukončil nejakými slovami o tom, aby zhorela v pekle.

„A uvidím, ako ťa sudca zavrie do cely. Posedíš si tam poriadne dlho, ty mrcha."

Lístie šušťalo pod jeho čižmami, keď sa vracal smerom k ceste a žiare, ktorá vychádzala z predných svetiel jeho auta.

Od hnevu tresol dverami, a keď zaradil jednotku, motor zahučal tak, ako by si starší chlap odkašľal. Spojka poriadne nefungovala. Sadie mu často hovorila, že tá spojka je opotrebovaná, ale tak ako aj ostatní ľudia v údolí, ani on ju nebral vážne. Pneumatiky sa konečne pohli, motor sa rozbehol z jednotky do dvojky a smerom do nočného lesa, chrčiac ako starý dedo.

Mala sto chutí pohnúť sa, ale radšej ostala ďalej pritisnutá k chladnej zemi. Ľavá ruka, ktorú mala zastrčenú pod sebou, jej tak stŕpla, až mala pocit, akoby v nej mala tisíc ihiel. Nebolo to po prvýkrát, čo mala ruku takto pritlačenú. Prežila už aj horšie veci.

Sova silno zahúkala. Hľadala svojho vlastného zajaca, ktorý skočil do diery stromu blízko nej. Sadie sa nad tou iróniou pousmiala.

Vedela, že Boyd je prešibaný hajzel, takže nešla za ním, aj keď sa mohla vrátiť po tej istej ceste, ktorou prišla.

Keď konečne zdvihla hlavu, mesiac sa vyšplhal na nočnú oblohu, oblaky sa rozostúpili a odkryli more nádherných hviezd.

Naklonila hlavu smerom k Polárke a pomaly vstala. Pred tým, než si oprášila špinu zo svojich rifľových trakových nohavíc a starej bavlnenej košele, ktorú mala po bratovi, zastavila sa, aby sa započúvala, či nezačuje Boyda. Jej brat mal tú košeľu veľmi rád. Za normálnych okolností by ho to nahnevalo, ale bol v zámorí a bojoval vo vojne. Sadie vedela, že by to bolo to najmenej, čo by ho trápilo.

Postupne sa jej podarilo pretlačiť sa z kríka von a dostať sa na cestu. Ak by išla doľava, dostala by sa na západ k zadnej časti hory. Existovalo veľa miest, kde by sa mohla ukryť, ale ukrývanie sa pred Boydom by zmenilo jej milovaný les na väzenie. Tridsať kilometrov na juh sa nachádzal Charlottesville a železničná stanica.

Prsty jej skĺzli do vreciek, z ktorých vyhrabala peniaze. Dala jej ich mama, tieto peniaze mala odložené pre prípady núdze. Bolo jej z toho ťažko, ale tie tri doláre potrebovala. „Vrátim ti ich, mami."

Sadie začala kráčať a sem-tam zastala, aby zistila, či nezačuje Boydov Dodge. Počas toho, ako kráčala, počula len cvrčky a vŕzganie špiny pod jej čižmami.

„Dobrý Bože, Johnny, Danny. Som v poriadnej kaši."

„Vždy si na to mala talent."

V hlave jej zazneli hlasy oboch bratov. Listy od Johnnyho dostávala doteraz pravidelne, ale Danny jej ich poslal len pár, odkedy odišiel do armády. Bála sa, že vojna ich úplne pohltila.

Počas toho, ako kráčala, ju zaboleli prsia a z bradaviek jej začalo tiecť mlieko. Jej malé dievčatko musí byť už veľmi hladné. V chate bolo mlieko v konzerve a Karo kukuričný sirup. Jej matka vedela, ako to pripraviť, aby nakŕmila malú. Ona by ju nesklamala ani napriek tomu, že ju Sadie zahanbila svojimi nerozumnými rozhodnutiami.

Na obzore sa zjavili prvé náznaky východu slnka. Hory sa zafarbili do sýtej oranžovej a žltej farby. Aj napriek tomu, že to bolo krásne, nehralo jej to do karát.

Keď prešla zákrutu, ktorú poznala, na ceste sa zrazu objavili svetlá auta. Zvuk motora bol jemný, neznel ako Boydov Dodge. Ona ale vedela, že by bol schopný zvolať ďalších ľudí, ktorí vlastnili auto, aby ju hľadali.

Nechcela riskovať, takže sa skryla do kríka vedľa cesty. Vôňa zemolezu bola prenikavá a dodávala jej nádej. Musela sa vydať novou cestou.

Auto spomalilo, vodič podradil rýchlosť a zastavil. Nebola dostatočne rýchla a všimol si ju.